

СИТУАЦІЯ ІЗ ДОТРИМАННЯМ ПРАВ ВПО ТА ПОСТРАЖДАЛИХ ВІД КОНФЛІКТУ ОСІБ

ДАЙДЖЕСТ БФ «ПРАВО НА ЗАХИСТ» ЗА ТРАВЕНЬ 2018

2 103 надано первинних юридичних консультацій

1 536 бенефіціарів отримали первинну юридичну допомогу

526 справ знаходиться на розгляді у судах

Судові справи за видами звернень

71% особиста документація

23% соціальні виплати /пенсії

2% реєстрація ВПО

2% возз'єднання сім'ї

1% житло, земля, майно – окрім військової окупації

1% інше

1 990 осіб отримали інформацію щодо різних аспектів захисту

390 моніторингових візитів

164 відвіданих населених пунктів

Адвокаційні ініціативи

5 національних адвокаційних ініціатив

21 місцевих адвокаційних ініціатив

Ця публікація була розроблена за підтримки Агентства ООН у справах біженців (UNHCR) у рамках проекту «Адвокація, захист та правова допомога ВПО».

ГОЛОВНЕ

- У травні була спрощена процедура оформлення субсидій на комунальні послуги для внутрішньо переміщених осіб (ВПО). ВПО більше не потрібно надавати договір оренди – тільки акт обстеження житлово-побутових умов та декларацію.

- Верховний Суд завершив розгляд зразкової справи щодо оскарження припинення виплати пенсії та її поновлення пенсіонеру-ВПО й ухвалив рішення, яким задовольнив позовні вимоги в повному обсязі й зобов'язав поновити виплату пенсії пенсіонерці з квітня 2017 року. Пенсіонерці, яка переїхала до Бахмутського району, припинили виплату пенсії 01.04.2017 року на підставі постанови КМ України №365 від 08.06.2016 року, а саме через «верифікацію за списками СБУ». Верховний Суд зазначив, що не підтвердження фактичного місця проживання не є передбаченою законом підставою для припинення виплати пенсії, а Постанова КМУ № 365 є підзаконним нормативно-правовим актом, який обмежує встановлене законодавством право на отримання пенсії позивачем. Отже, Суд

дійшов до обґрунтованого висновку про те, що своїми постановами Кабінет Міністрів України не може обмежувати право на отримання пенсії. Цей прецедент допоможе великій кількості майбутніх позивачів отримати доступ до своїх пенсій.

- Водночас Уряд створив додаткові бюрократичні перепони для пенсіонерів із числа ВПО, ухваливши нову постанову КМУ №335.

- Процедура отримання статусу дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій, була суттєво спрощена в результаті адвокаційних зусиль громадськості. Відповідно до змін, внесених до постанови №268, кожна дитина з числа ВПО може отримати цей статус, надавши довідку ВПО, ID-картку або свідоцтво про народження, документ, що посвідчує особу офіційного представника, та підтвердження родинного зв'язку, а також акт висновки оцінки потреб сім'ї від центра соціальних послуг для сімей, дітей та молоді.

- БФ «Право на захист» розпочав моніторинг та надання юридичної допомоги ВПО в Київській та Львівській областях.

Соціальні виплати та пенсії

Представники управлінь Пенсійного фонду України (УПФУ) повідомляють, що затримки у виплаті пенсій в травні були пов'язані як зі змінами в механізмі перевірки отримувачів, так із затримками державного фінансування. Здебільшого затримка виплат становила 2-3 дні, хоча в деяких випадках сягала двох тижнів. Тим ВПО, хто не отримав пенсію в травні, виплати були призупинені, тому вони мають звертатися за їхнім поновленням в УПФУ.

У Києві ВПО із сумарним доходом домогосподарства нижче 2700 грн можуть подавати заяви до УСЗН на отримання одноразової матеріальної допомоги.

Станиця Луганська, черга біля «Ощадбанку»

Захист дітей

Центр психосоціальної реабілітації дітей у м. Лисичанськ Луганської області через нестачу фінансування має великі борги за продукти харчування. Це може залишити дітей взагалі без харчування. Пропозиція збільшити фінансування була подана до міської ради, але вирішення цього питання займе певний час. Наразі центр надає дітям харчування за 40 грн на день. І хоча умови проживання в центрі потребують покращення, центр не має коштів на придбання нових ліжок, матраців, стільців та унітазів.

Будівля Центру психосоціальної реабілітації дітей у м. Торецьк Донецької області була пошкоджена під час обстрілу 21 травня; дітей евакуювали до міської лікарні. 22 травня за підтримки Донецької обласної військово-цивільної організації дітей перевезли до санаторно-оздоровчого центру «Смарагдове місто» (Святогірськ). Термін перебування дітей у Святогірську наразі невідомий.

Свобода пересування

З підвищенням температури зростає кількість звернень за медичною допомогою. Наприклад, на КПВВ «Станиця Луганська» в напрямку НКУУТ до 100 осіб щоденно зверталися до МКЧХ аби виміряти кров'яний тиск. З 21 по 25 травня було зафіксовано 74 випадки втрати свідомості. Щонайменше 5 нещасних та 2 летальних випадки сталися на КПВВ «Станиця Луганська» та «Мар'їнка» в травні. Через спеку ситуація може погіршитися. Саме тому на КПВВ важливо забезпечити швидке обслуговування та відповідні умови очікування (достатнє забезпечення водою, навіси від дощу та сонця, циркуляцію повітря під навісами). У травні кількість співробітників ДСНС на КПВВ «Станиця Луганська» було скорочено з 12 до 5.

Відповідно до опитування на КПВВ, більшість осіб, які перетинають лінію зіткнення, є мешканцями НКУУТ та подорожують на КУУТ для вирішення питань з документами, уникнення припинення виплат унаслідок перевищення 60-денного терміну відсутності на КУУТ, зняття готівки, відвідування родичів та здійснення покупок. Ті, хто подорожував на НКУУТ, переважно відвідували родичів та перевіряли майно. З початком посівного сезону почастішали випадки перевезення саджанців через лінію зіткнення. Транспортування саджанців було дозволене навіть попри те, що вони

відсутні в переліку товарів, дозволених для переміщення, який закріплений Наказом №39.

Через введення Операції Об'єднаних Сил, внутрішні блокпости в Донецькій та Луганській областях будуть реорганізовані. За інформацією, отриманою від Управління цивільно-військового співробітництва Збройних Сил України, у двох областях буде 24 стаціонарних блокпостів. Деякі з них будуть новими. Мобільні блокпости будуть створюватися за потребою. Нові блокпости було встановлено в смт. Благодатне Ясинуватського району (поки що не функціонує), смт. Очеретине Ясинуватського району та с. Богданівка Волноваського району Донецької області. За словами мешканців Богданівки, у них не виникає проблем із проходженням блокпостів, тоді як їхнім родичам, які відвідують село, інколи відмовляють у в'їзді. Водночас, внутрішній блокпост біля Світлодарська (Бахмутський район Донецької області, поблизу лінії зіткнення) прибрали. Це матиме позитивний вплив на свободу пересування.

КПВВ «Мар'їнка», лікарі допомагають жінці, яка втратила свідомість

Возз'єднання родини

Випадок роз'єднання родини було виявлено на КПВВ «Мар'їнка». Жінка похилого віку намагалася перетнути лінію зіткнення в напрямку НКУУТ без паспорта та, оскільки не змогла здійснити перехід, залишилася в наметі ДСНС майже на тиждень. Поліція з'ясувала, що жінка приїхала з Києва, де залишила свої документи внаслідок конфлікту з донькою. Представники БФ «Право на захист» отримали інформацію про інших дітей жінки від її брата, який проживає на НКУУТ, та зв'язалися з другою донькою жінки, яка погодилася забрати матір до себе. Гуманітарна місія «Проліска» привезла жінку до Києва, де її зустріла донька.

Доступ до медичних послуг

Мешканці населених пунктів поблизу лінії зіткнення занепокоєні можливим скороченням співробітників в амбулаторії та сільських медичних закладах унаслідок медичної реформи. Мешканці бояться, що втратять доступ до медичної допомоги через

недостатню кількість медичних працівників у віддалених селах (Богданівка, Сотенне, Чернігівка, Широкий Станично-Луганського району та Золоте-3 Попаснянського району Луганської області).

Адвокація

Після публікації офіційного тексту рішення Верховного Суду, БФ «Право на захист» провів круглий стіл «ПФУ, час сплачувати борги». У заході взяли участь представники Міністерств та інших державних інституцій, міжнародних та національних громадських організацій, а також експерти. Учасники обговорили законність скасування пенсійних виплат ВПО та захист пенсійних прав переселенців у судах. Правові експерти БФ «Право на захист» представили власний аналіз рішення Верховного Суду у зразковій справі, прокоментували його специфіку та пояснили юридичні наслідки в контексті захисту прав внутрішньо переміщених осіб.

У 19 напрямках було проведено 21 місцевий захід з адвокації, у тому числі щодо соціальних виплат, пенсій, реєстрації ВПО, перетину контрольних пунктів в'їзду-виїзду, доступу до медичного обслуговування, до води, соціальних виплат студентам-ВПО тощо. Деякі з інтервенцій були успішними, зокрема, організація з транспортування ВПО до КПВВ «Мар'їнка» та «Новотроїцьке», реєстрація ВПО, які прописані в приміщеннях, непридатних для проживання.

Жінка похилого віку, яка намагалася перетнути лінію зіткнення через КПВВ «Мар'їнка»

Зміст матеріалу є виключно відповідальністю БФ «Право на захист» та не може використовуватися, щоб відобразити точку зору Агентства ООН у справах біженців (UNHCR).

БФ «Право на захист» у партнерстві з HIAS – українська некомерційна організація, яка займається захистом прав людини вразливих категорій мігрантів – біженців, вимушених переселенців, осіб без громадянства та осіб, які перебувають під ризиком безгромадянства та без документів.

🌐 r2p.org.ua

✉ pr@r2p.org.ua

✉ vpl.pravo@r2p.org.ua

🌐 [right2protection](https://www.facebook.com/right2protection)

🐦 [R2Protection](https://twitter.com/R2Protection)

📌 [R2Protection](https://www.instagram.com/R2Protection)

☎ +38 (099) 507 50 90

☎ +38 (094) 905 67 64

☎ +38 (098) 597 64 72

☎ +38 (063) 496 80 88